Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş

Sermaye sahibinin, yatırım noktasını değerlendirmesinde psikolojik noktadayız

→ Nart BOZKURT

Kayseri Sanayi Odası'nda (KAYSO) görev alan Mustafa Elitaş, 22. dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne milletvekili seçildi. Halen odanın toplantılarına katılıyor. Sanayicilerin sorunlarını bilen bir milletvekili olarak Elitaş'a sorular yönelttik:

Kayseri Sanayi Odası'nda görevde bulunduğunuz dönemde parlamentodan beklentileriniz ile milletvekili olarak görev yaptığınız dönemi değerlendirir misiniz?

Mustafa Elitaş: Ben, şu gerçeğe her zaman inanan birisiyim. Bu memlekette toplu iğne ucu kadar bir imalat yapan insanın çok önemli olduğunu düşünüyorum çünkü, hep beraber herkesin dilinde, herkes ifade ediyor, diyor ki: Türkiye'nin önünün açılabilmesi için, Türkiye'deki sıkıntıların ortadan kaldırılabilmesi için tek yapacak şeyimiz istihdam, sanayicilik, üretim; üretimi yapmakla birlikte istihdamı da beraber getireceğiz, ihracatı artıracağız, yatırımlar zaten kendiliğinden belli bir noktaya gelecek. Bu noktada dilimiz ile beynimiz arasındaki uzlaşmayı çok iyi yapıp gerçekleri dile getirmemiz lazım. Bakıyorum, izliyorum, bazı insanlar konuşurken çok güzel konuşuyorlar ama haydi icraat dediğimiz zaman, bir taraftan da diyorlar ki, biz bu sanayicilere hep bunları yapıyoruz, işte bunlar şöyleler böyleler, bunu yapamıyorlar. Bu da beni çok üzüyor. Türkiye'nin en önemli gerçeği, sanayici ve sanayicinin desteklenmemesi.

Bu dönemde özel sektörün dile getirdiği yatırım ortamının iyileştirilmesi ve istihdamın artırılması konusunda ne gibi çalışmalar yapıldı?

Özel sektörün istemleri, talepleri çok önemli. Çünkü, Türkiye'nin en önemli meselesi yatırım ve istihdam. istihdamın artırılması noktasında yatırım yapabilecek, yatırım yapmayı düşünen insanları teşvik etmek, onların önlerindeki engelleri kaldırmak da bizim vazifemiz diye düşünüyorum. Bu son üç yıl içerisinde Türkiye'deki maliye politikalarıyla birlikte, Türkiye'deki hükümetin aldığı diğer politikalarla birlikte, gerçekten, yatırım miktarında, bundan önceki dönemlere göre hakikaten olağanın üstünde yatırım artışlarını sağlamış bulunuyoruz. 2003, 2004 ve 2005 yıllarında gerçi yatırım miktarında biraz azalma var, ama inşallah, 2006 yılında tekrar bu yatırım ikliminin yeniden ortaya çıkacağını, sanayicilerimizin yeniden yatırım yapma noktasında iyi bir noktaya geleceğini düşünüyorum. Dikkat ederseniz, 2003'ten itibaren enflasyonla mücadelede çok başarılı ve istikrarlı bir dönem yaşanmaya başladı. Artık, belli dönemlerdeki, 2000'li ve önceki yıllarda yaşadığımız yüksek enflasyon dönemlerinde tespit edilemeyen reel kârın hesaplanma noktasında sıkıntılar çektiğimiz dönemlerde sanki yatırım varmış gibi gözüktü, ama gerçek olmayan fiktif yatırımların var olduğu bir dönemdeyiz. Fakat, özellikle 2005 yılında enflasyon oranının yüzde 7-8 gibi oranlara düşmesi ve kârlılık noktasında tam olarak hangi noktada olduğumuzun tespitinin yapılamaması yüküyle karşı karşıyayız. Şimdi biz, meslektaşlarımızla, sanayici dostlarımızla konuştuğumuz zaman, kâr oranlarının düştüğünü, kâr etmediklerini ifade ediyorlar. İşlerinin fena değil, iyi olduğunu, üretim yaptıklarını, satış yaptıklarını; ama, kârlarının minimal noktada olduğunu, belki hiç kâr etmediklerini ifade ediyorlar. Gerçekten şu olaya bakmamız lazım; hakikaten 2004 ve 2005 yılında bazı malların fiyatlarında önemli düşmeler ortaya çıktı; bunun biraz daha düşeceğini veya sabit kalacağını tahmin ediyorum enflasyon oranından hareketle. 2006 yılı enflasyon hedefimiz yüzde 5. Girdi maliyetlerindeki sabitlik olacak diye düşünüyorum. 2005 yılında tüketici fiyatları yüzde 7,5-8 civarında artarken, üretici fiyatlarındaki artış yüzde 2 civarında ortaya çıktı. Bunun en önemli sebeplerinden birisi, ürünün içerisindeki girdilerin bünyesinde, girdi maliyetleri içerisinde geçmişten kalmış faiz birikintilerinin hâlâ durduğu kanaatindeyim; çünkü, uzun vadeli alımlarda faiz oranlarının, vade farkı oranlarının yüzde 3'lerde olduğunu müşahede ediyoruz. Demek ki, bu uzun vadeli alımlarda vade farkları enflasyonla paralel ve içinde de biraz daha risk primi barındırarak aylık yüzde 1'ler seviyesinde olursa, demek ki, şu anda yıllık yüzde 36 mertebesinde gördüğümüz vade farkı yüzde 10-15 civarında bir orana düşecek ki, biraz daha fiyatlarda, özellikle bazı önemli girdilerin olduğu ürünlerin fiyatlarında belli bir miktarda ya sabit-

Çalışan insanın daha iyi bir şekilde değerlendirilmesine imkan sağlamak gerekir

Türkiye'nin en önemli problemlerinden birisi üç yılda bir, beş yılda bir işçilerine sirkülasyon yaptırmak mecburiyetinde kalmaları. Çünkü, kıdem tazminatı yükünün herhangi bir problem noktasında, fabrikasını satsa işçisinin kıdem tazminatını ödeyemez noktaya geliyorlar ki, bunun da önünün açılması ve rahat bir şekilde çalışması, çalıştırılması, çalışan insanın daha iyi bir şekilde değerlendirilmesine imkân sağlayacak diye düşünüyorum. Çünkü, verimli işçi ile verimsiz işçi arasında kıdem noktasında eşitlenirse ve yıllar itibariyle de eşitleştikten sonra, artık, ücret noktasında farklılıklar ortaya çıkmıyor. Halbuki, kıdem tazminatı fonu olursa, çalışan adam, alın terinin karşılığını, emeğinin karşılığını çok rahat bir şekilde alacaktır ve onların refah seviyelerinin artışıyla birlikte ülke de bundan faydalanacaktır diye düşünüyorum.

Almanya'da, Japonya'da işçi işyerine girdikten sonra emekli olana kadar orada çalışır, aynen Fenerbahçe'yi, Galatasaray'ı

tuttuğu gibi işyeri milliyetçileri ortaya çıkardı. Bizde maalesef, işyeri milliyetçilerimiz veya takım tutar gibi çalıştığımız yeri tutma noktasında bir ihtiyaç hissetmiyoruz. Çünkü işçi tedirgin beni ne zaman çıkaracaklar diye, işveren korkuyor; bir kriz olursa ben tesisimi satsam ödeyemem diye. Zaten, tesislerin fiyatı yarıya düştü dediğimiz anda büyük bir jest yapmış oluyoruz, yüzde 25-30'lara düşüyor diye düşünüyorum.

İnşallah, toplum olarak bunu algılarız. Girişimcinin, kıt olan insan kaynağımızın önündeki engelleri hep beraber kaldırmak için mücadele ederiz diye düşünüyorum.

lik veya azalma ortaya çıkacak. İşte bu çerçevede baktığımızda, artık psikolojik bir noktadayız. Sanayicinin, sermaye sahibinin, yatırım noktasını değerlendirmesinde bir psikolojik noktadayız. Eğer o psikolojik noktayı, psikolojik eşiği yıktığımız andan itibaren tekrar yatırım ikliminin ortaya çıkacağını düşünüyorum; çünkü, kâr oranlarının oransal olarak çok düşmesi artık, kâr oranlarının bir dönemde, üç aylık devrede kâr oranlarını almak yerine, toplam hâsılanın yüksek olması, toplam kârın daha fazla bir noktaya gelmesi gerekir. Artık, bir mamul üzerindeki kârdan ziyade yıllık toplam hâsıla üzerinden özsermaye niteliğindeki kâr oranına çok iyi bakmak gerekir. İnşallah bu da, özel sektörümüzün öncü kuruluşu TOBB, sanayi odaları, onların çok değerli iktisatçıları, bu konuyu araştırıp, yapılacak toplantılarla, panellerle sanayicimize bu sosyal psikolojik etkiyi ortadan kaldıracak şekilde bir eğitim verilirse, yatırım ikliminde iyileşme olacaktır.

Kimdir?

Mustafa Elitaş

1957 yılında Kayseri'de doğan Mustafa Elitaş, ilkokul, ortaokul ve lise öğrenimini aynı ilde yaptı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi İktisat ve Maliye bölümünden mezun oldu. Öğrencilik döneminde başladığı çalışma hayatına, 1983-2000 yılları arasında özel bir şirkette genel müdür ve yönetim kurulu başkanı olarak devam etti. 2001 yılında kendi işyerini kurdu. 1994 yılında Anavatan Partisi'nden belediye başkanlığına aday oldu. Türkiye İhracatçılar Meclisi, Elif TV yönetim kurulu üyeliği bulunuyor. Mülkiyeler Birliği, Sanayiciler Derneği, Kayseri Sanayi Odası, Huzur Evi Derneği, KAYSİAD gibi dernek ve kuruluşların yönetiminde ve üyeliklerinde bulundu. Halen Akdeniz İhracatçılar Birliği Başkan Vekili ve Kayseri Sanayi Odası Meclis üyesi olan Elitaş, 22. dönem AKP Kayseri Milletvekili olarak T.B.M.M.'ye girdi. Elitaş evli ve üç çocuğu bulunuyor.

Yasama sürecinde iş dünyası, sorunlarını dile getirme imkânını bulabiliyor mu?

Bulabiliyor. Çünkü, bu dönem içerisinde 550 milletvekili içerisinde iş âleminden gelen 200-250 milletvekili var diye düşünüyorum. Şu andaki iş âleminde bulunan insanlar parlamentoya dileklerini getirirken, parlamentodaki mevcut 200-250 milletvekili arkadaşımız, bundan üç sene önce aynı problemleri, aynı dertleri yaşamış insanlar.

Sizce hangi konularda yasal düzenlemelere ihtiyaç var?

Yasaların yeterli olduğunu ifade etmek mümkün değil. Türkiye'nin en önemli meselesi istihdam, istihdamın çaresi de yatırım. Şu anda Türkiye'de müteşebbis sıkıntısı var, girişimci sıkıntısı var. Girişimci de kolay yetişen insan değil, bunun okulu da yok, bu cesaret işi. Bu, çekirdekten yetişme işi ve insan ruhuyla, yaradılışla paralel olan bir iş. Herkes para sahibi olabilir, ama girişimci olması çok zor bir iş. Paradan daha kıt olan girişimcilerimizi özel bir şekilde değerlendirip, o insanların önünü açmak noktasında çok büyük hamleler yapmamız lazım. Hatta, girişimciliğe teşebbüs etmiş, yani öyle bir nokta ki, insanların dillerinde olan sanayiciyi ve girişimciyi destekleme noktasında ama için için, bu adamlar, hâlâ Türkiye'nin kaynaklarını, imkânlarını kendi saflarına çekiyorlar diye düşünen çok büyük çoğunluk olmasına rağmen, cesaretle, ağır siklet ortamında bir ringe çıkmaya kalkışan bu insanlara bence madalya verilmesi gerekir. Çünkü, bunlar, hakikaten kendilerini feda ederek girişim yapıyorlar, üretim yapıyorlar ve ekonomiye katkıda bulunuyorlar. Şuna inanıyorum ki, sanayicinin, cebinde ekmek alacak parasının olmadığı zamanlar olur; çünkü, bütün kazancını, bütün gelirini ya yeni bir fabrika yapmak için uğraşır veya yeni bir makine yapmak için uğraşır; bütün hayali yeni üretimler ortaya çıkarabilmek ve insanlara ürettikleri malı sunabilmek. Bütün amaçları, istekleri budur.

İş âleminin önündeki en önemli eksik yasalardan birisi, bana göre, 2003'te çıkardığımız İş Güvencesi Yasası, yeniden yazılan İş Yasasıyla birlikte kıdem tazminatı fonu yasasının da bir an önce çıkarılması lazım; çünkü, kıdem tazminatı, işyerlerinin üzerindeki çok büyük bir yükü beraberinde getiriyor. O yükün, işverenler, nasıl ki, işsizlik sigortasıyla ilgili bir prim yatırmayı göze alıyorsa, yüzde 3-5 veya 10 civarında bir kıdem tazminatının alınması hem istihdamın daha verimli olmasını hem çalıştırılan insanların daha kaliteli ürün yapmasını hem de bir işyerine giren insanın, artık orada 20-25 yıl tecrübeyle yoğrulmuş olarak bilgilerini ürün üzerine yansıtması gerekir diye düşünüyorum.